

Melodi Grand Prix er havnet på museum. Folkemuseet på Bygdøy er i tiden, ikke bare opphengt i vår rosemalte nasjonale fortid. Samtidsdokumentasjon er også sentralt for et kulturhistorisk museum.

ELSKET og HATET nå på museum

RIE BISTRUP
TRYGVE INDRELID (foto)

I morgen formiddag avduker Åse Kleveland en maxidukke av seg selv på åpningen av utstillingen «Grand Prix på museum». Dukkan er iført en kreasjon de fleste husker: programlederkjolen fra Grieghallen Bergen 2. mai 1986. Jahn Teigen kan go'blunke til sitt legendariske skjelettantrekk fra 1976, og Nora Brockstedt smile til sitt «Voi voi»-kostyme anno 1960.

På en liten førpremiere i går iførte etnolog Paal Mork, som er utstillingsansvarlig, seg Jahn Teigens skjelett-kostyme og demonstrerte splitt-hopp fra museums-muren.

«Vi må ikke være så selv-høytidelige at vi ikke har tid til å leke, ler han, og lander i snøhaugen.

Melodi Grand Prix er et program alle elsker å hate, og som alle ser, uten å ville innrømme det. Utstillingens mål er å gi et bilde av hvordan nordmenn har opplevd Grand Prix, og hvilke forhold de har til programmet. Vi har fått fatt i gamle plater og avis-utklipp, og har gjenskapst stueinteriører fra 1960-, -70 og 80-årene, med sofakrok, radio, TV og TV-kanne.

«Vi har også hentet inn publikums kommentarer og synspunkter, fortsetter han entusiastisk. Så som at mannsjåvinistene bare stemte på kvinnelige vokalist med riktig skjorte-lengde! Utstillingen peker på medias rolle i

det sosiale liv, og medias evne til å skape en folkelig felleskultur. På en måte kan vi si at Melodi Grand Prix samler landet - i medgang - og ikke minst i motgang. Alle har rett til å uttale seg om musikken, artistene og antrekkene.

Artistenes antrekk spiller en «minnens melodi» på Folkemuseets utstilling. Kort eller lang hukkommelse, her kan alle finne en nostalgisk strofe.

Voi voi, opppe i fjellet
hører du denne hltsen fra meg?
Voi voi, jeg vil fortelle
at jeg ventet på deg.

Samepiken Nora fikk 11 poeng for prestasjonen i 1960 og kom på en hederlig 4 plass. Og vinner ble: «Tom Philibi», Frankrike.

-Vi må ikke vinne

Kulturministerens rosa pyjamalignende bukse- og kjole fra 1966 var den første bukse- og kjole i Grand Prix-sammenheng. Sies det. 16-årige Åse tok tredjeplass med melodien «Jeg vet om en gam-

TEIGEN-KOPI: Det er fin oppdrift i skjelett-kostymet til Jahn Teigen, ler etnolog og utstillingsansvarlig Paal Mork, og foretar et spretthopp i beste Teigen-stil. Men splitt-hoppet hører ikke hjemme sammen med skjelett-kostymet, som kom til verden i 1976. I 1978 inntok Jahn Teigen Paris med splitt-hopp, solbriller og bukse-seler! - Mil etter mil - kom på 20. plass.

mel mann». Hennes dype stemme kledde sentimentaliteten i 5/4 takt. Halvveis i avstemningen ledet Norge, og daværende underholdnings-sjef i fjernsynet, Erik Diesen, bøyde seg forvilett fremover i stolen med hendene foran ansiktet og stønnet: «Nei, nei, vi må ikke vinne».

Kleveland's pyjamas ble solgt på auksjon i regi av kostymetjenesten i NRK, og kjøpt av en dame på Fet-sund. Da kulturministeren for noen år siden var på de kanter, ble hun oppsøkt av damen som ga henne bukse- og kjole. Og nå er den på museum. Sammen med Bobbysocks vinnerkostyme fra 1985. Som artistene hadde kre-ert selv.

Justein Pedersen, som leder nedteilingen til Grand Prix-finalen med ukentlige fjernsynsprogrammer, presenterte i går en hendig liten bok «Historien om Melodi Grand Prix». Her forteller han blant annet om den historiske begivenheten da Norge 4. mai 1985 var på verdenstoppen. Også i Sverige! Dagbladet utga et eget Bobbysocks-bilag, og toppet oppslaget med tittelen «Den største begivenheten siden frigjøringen!» Norge gikk amok. Statsminister Willoch, det var Willoch dengang!, sendte

gratulasjonstelegram til Göteborg. Vel hjemme, etter en signingsferd fra Svinesund, inviterte regjeringen de gøyale GP-jentene Hanne Krogh og Elisabeth Andreasson til diplomatmiddag på Akershus Slott.

NRK spilte «La det swinge» 429 ganger i løpet av den første seiers-ukene. Det tilsvarende ifølge Peder-sen, 21 timer og 45 minutter sammenhengende «La det swinge».

Professor-honorar

Norges andre GP-seier med «Nocturne» i 1995 satte ikke Norge på hodet som Bobbysocks ti år tidligere. Melodien innbød ikke til denslags. «Secret Garden» ble ikke nedrent av hylende autografjegere. Men Gunnhild Tvinneims elegant sort kjole er selvsagt med på utstillingen. Hun burde egentlig opptrukt med den selv. For Tvinneim hører hjemme på Folkemuseet. Det er her hun jobber når hun ikke, som nå, er på turne.

Men Jahn Teigen kommer. Og når utstillingen blir varm i tøyet, skal han opptre. Folkemuseet kunne ikke tilby ham et artist-honorar. Det har de ikke råd til. «Du skal få det samme som en professor ville

fått for et foredrag», sa Paal Mork. «Jeg er smigret» sa Teigen, som nå kan spille professor - for en dag.

Åse Kleveland satte ny standard for programledelse i Grieghallen. Med sin suverene sofistikerte stil. Og i pausen sang Sissel Kyrkjebø!

I forordet til «Historien om Grand Prix» skriver kulturministeren: «Det unike med Grand Prix-finalen er ikke musikken, men det faktum at programmet sendes direkte til store deler av Europa, og med satellittenes hjelp kan sees av mennesker over hele kloden.

Da hun deltok i den internasjonale finalen i Luxembourg for 30 år siden, var hun iført en rosa bukse- og kjole. I år er den utstilt på Norsk Folkemuseum. Dette er et av de mange bevis på at Grand Prix er en del av vår kultur enten vi liker det eller ei.

Måtte festrusen fra 17. mai prege Grand Prix-finalen i Oslo Spektrum 18. Og måtte den beste melodien vinne - bare vi slår svenskene.

1985: Tull Engø, kostymesjef i fjernsynet i 25 år, var med på mange GP-an-trekk. Her mellom Bobbysocks-kostymet, som det swingte og antrekket til Gudny Aaspaas.

1979: Josephine Ostern har staset seg opp i kjolen Anita Skorgan brukte i «Dans med meg Oliver». Alexandra Huilfeldt hadde laget kostymet som er i rosa georgette.

1983: Anne Sofie Bjønnes fra Folkemuseet i Silje Viges finalekostyme - en vakker kreasjon i bronsefarvet organza.

1976: Jahn Teigen - med sitt berømte skjelett-kostyme - og Inger Lise Rypdal i Grand Prix-finalen. Foto: SCAN-FOTO

